

Agrupació Fotogràfica de Catalunya

Carrer Duc de la Victòria, 14, pral.

BARCELONA

Any V - Núm. 42

Abril de 1929

En Josep Escolá és mort

El dia 7 de març va morir el que fou consoci i volgut company nostre En Josep Escolà (a. c. s.), després de curta enfermetat.

Era el nostre amic un bon afeccionat que cultivaba la fotografia des de molt jovenet, però per la seva modèstia s'havia mantingut sempre allunyat de tota exhibició. Va ésser pels seus companys que 's desidi a pendre part en un Concurs i en l'actualitat dedicaba bona part del seu temps a la cinematografia en la especialitat de la qual va donar una sessió a la nostra Entitat no fa gaire temps. Estava preparant un film per al Concurs que té en perspectiva l'Agrupació un actiu company quan podem esperar-ne encara saborosos fruits donat el seu gran entusiasme i amor a la fotografia.

Ens associem al dol de la seva família.

Baltà y Riba

ARTICLES FOTOGRAFICS

Plaça Catalunya, 18
BARCELONA

MATERIAL COMPLET DE FOTOGRAFIA
DE LES MILLORS MARQUES

ESPECIALITATS ÒPTIQUES

PLUMES ESTILOGRAFiques «Montblanch»

La casa més antiga del ram de fotografia
de Barcelona

Fill d' A. Busquets i Durà

Carrer de Sant Pau, 19

Telèfon 17433

Ven tot lo referent a fotografia a bons preus
Demaneu tarifes

Estudi sobre el procediment Bromoli

Extrait de l'obra de M. Ch. Duvivier "Recueil d'articles et de travaux sur la Photographie". (Editor, Maurice Lamertin, 58-62, Rue Coudenberg, Bruxelles).—Traducció de Carles M. de Quintana, expressament autoritzat per l'autor.—Reproducció i traducció permeses esmentant la procedència i el nom de l'autor.

Actualment, el procediment al bromoli ha assolit una voga que no és abastada per cap altre procés fotogràfic d'interpretació personal. Ara que el procediment a l'oli, per tiratge directe del clixé, ja no és practicat més que per molt rars afeccionats, ha estat el bromoli qui ha permès la difusió del procés a les tintes grasses entre els qui, malgrat no treballar més que amb aparells petits, desitgen poder aprofitar, sense masses complicacions, els avantatges del procediment Rawlins.

Molt s'ha escrit sobre el bromoli, i fins es pot dir que s'hi és immiscida massa gent. Els resultats de molts d'aquests treballs, condensats en forma d'articles o de conferències, treballs executats a la lleugera i sense mètode, no sols no han aportat gaires llums a la qüestió, sinó que no han servit més que per a enfosquir certes nocions que teníem sobre aquest procediment, que alguns titllen de capriciós o difícil, i d'altres el consideren d'una facilitat irrisòria, no gaire més complicat que el tiratge d'un citrat o d'un cloro-bromur.

Com de fet: si examinem els nombrosos escrits apareguts en deu anys sobre aquest sistema, trobarem dues escoles ben oposades: la primera classifica el procediment com elemental, a l'abast àdhuc del debutant. Per a ella, tots els papers, tots els reveladors, tots els banys, són bons i, fent-ho tan se val com, a la babalà, hom pot estar segur d'un resultat perfecte.

L'altra escola, bo i invitant insistentment a l'afeccionat avançat—i també al professional—a assajar el procediment bromoli, li aconsella el treball pacient i meticulós, l'escolliment dels banys reveladors i d'enduriment, i vol convèncer-lo de què certes precaucions són indispensables per a obtenir sempre bons resultats i sense les quals s'exposa a bastants entrebancs.

Hi ha, encara, una tercera escola, per sort, poc nombrosa: és la dels vells afeccionats retrògrades qui pretenen ignorar o menysprear el procediment bromoli, i pels qui, fora del procediment per tiratge directe, no és possible d'aconseguir una bona prova de tinctes grasses, quan avui ja ningú pot dubtar de què ambdós processos donen exactament els mateixos resultats a aquells qui se'n saben servir.

D'aquestes diferents opinions, quina és la bona? Qui te raó? Això és el que hem volgut elucidar d'una manera definitiva i absoluta, mitjançant experiències precises, executades metòdicament.

El bromoli és un procediment remarcable que resol còmodament i simple la qüestió de *l'art per la fotografia*, donant-ne els mitjans als qui, dotats d'un cert sentiment artístic, però incapaçs d'agafar un pinzell o de manejar un llapis, volen, no contrastant, fer art. Amb tot, sabem ben bé prou que ço que desconcerta al neòfit, és l'excessiva literatura escrita sobre aquest sistema, en la què troben que les precaucions recomanades pels uns, són declarades supèrflues pels altres; i el pitjor del cas és que aquestes assercions són fetes—i nosaltres no en dubtem gens—de bona fe i amb la millor bona intenció. ¿No és, doncs, o almenys, no sembla molt lògic afirmar que no existeix sinó un sol mètode bo: el que ens ha donat sempre resultats excel·lents?

Ens ha semblat que havia arribat el moment de projectar un xic de llum damunt aquest estat de coses i de dilucidar definitivament els punts en litigi sobre els quals els diferents autors es contradiuen a qui més millor.

Es el resultat d'aquests treballs el que anem a descriure. Convé, a qui desitgi practicar aquest procediment, que sàpiga d'una manera certa quines són les precaucions necessàries per a reeixir i quines les inútils i supèrflues que no tenen altre objecte que el de fer perdre un temps preciós i de presentar el procediment com a més complicat del que en realitat és.

El bromoli, però, pot esguardar-se sota dos caires ben diferents: l'artístic i el tècnic. Es d'aquest darrer tan sols que ací ens ocuparem i, encara, de moment, limitarem el nostre estudi a l'obtenció de la prova—o *planxa*—a entintar. De totes maneres, tal com s'anirà veient, el tema és ja de sí mateix prou extens si hom vol tractar-lo pel mètode científic, l'únic que pot emmenar a resultats concrets i aclarir d'un cop per sempre la qüestió.

Els punts a estudiar són els següents:

1. Entre els papers per a engrandir que es troben al comerç, quins són els que millor convenen per al procediment bromoli?

2. Quina influència té el clixé negatiu sobre la menys o més gran facilitat d'entintar-se la prova provinent d'ell; quins són els clixés més adequats al bromoli?

Pertocant a la preparació de la prova al bromur:

3. Quina influència té el vel sobre la imatge al bromur; aquest vel pot ésser degut:

a) A un paper alterat;

b) A una llum paràsita durant l'exposició;

c) A una llum massa forta durant el revelatge.

4. Quina influència té el temps d'impressió (sota-exposició, exposició exacta o sobre-exposició) de la imatge al bromur?

5. La prova al bromur convé que sigui vigorosa o lleugera?

6. Quina influència té la mena de revelador empleat?

7. Quina influència té la temperatura de bany revelador?

8. Quina influència té la durada de revelatge; és convenient de perllongar-lo diluint el bany, o bé, afegint-hi bromur potàssic?

9. El fixatge ha d'ésser fet necessàriament a la llum inactiva, o bé la prova pot veure la llum blanca tantost submergida dins el fixador?

10. El fixador pot acidular-se addicionant-hi bisulfit de sosa, o bé metabisulfit de potassi?

11. Després del fixatge, la prova ha d'ésser, indispensablement, rentada a fons?

12. S'ha d'assecar la prova, abans de blanquejar-la? Quina influència té aquest assecatge:

a) sobre l'inflament ulterior de la gelatina;

b) sobre la solidesa de la capa gelatinada?

Referent al blanqueig de la prova al bromur:

13. El blanqueig pot ésser diferit indefinidament?

14. És convenient o no de mullar la prova abans de blanquejar-la?

15. Quin és el millor bany blanquejador?

16. Aquesta operació ha de fer-se amb poca llum, o bé pot executar-se a plena llum?

17. Es pot aturar l'operació tan aviat com la imatge és desapareguda, o és millor de perllongar l'acció del bany uns minuts més?

18. Quina influència té sobre l'inflament de la gelatina, la temperatura de la solució blanquejadora?

19. Després de blanquejada, és necessari de rentar la prova acuradament, o n'hi ha prou amb esbandir-la?

20. Quina influència té la dosi d'hiposulfit en el bany fixador a què és sotmesa la prova després de blanquejada?

21. Quina influència té la temperatura del bany fixador?

22. S'hi pot afegir bisulfit de sosa, o bé metabisulfit potàssic?

23. Després del fixatge, convé fer un lavatge acurat o n'hi ha a bastament tan sols esbandint-la?

24. La prova ha d'ésser assecada abans d'inflar-la? Quina influència té aquesta operació:

a) sobre l'inflament ulterior de la gelatina;

b) sobre la solidesa de la capa gelatinada?

25. Quina influència té:

a) sobre l'inflament ulterior de la gelatina;

b) sobre la solidesa de la capa gelatinada, l'absència d'assecatge, no sols abans, *sinó també després*, de l'operació del blanqueig?

Anem a veure ara com han estat acomplides totes aquestes condicions, i les conseqüències a treure dels resultats assolits..

Deixant de banda les provatures pertanyents a les dues primeres rúbriques (*influència del paper d'engradir i del clixé sobre la menys o més gran facilitat d'entintatge*), els resultats—més avall exposats—de les quals són conseqüència d'una llarga pràctica i d'experiències massa nombroses per a enumerar-les ací, el mètode seguit pels demés assaigs ha estat el que anem a descriure:

En primer lloc, d'un clixé molt bo ha estat tirada, per engrandiment, una prova-tipus sobre paper Kodak Antique, havent-se determinat curosament, abans, el temps de posa *exacte*. Aquesta prova ha estat revelada en el següent bany, que és el que millors resultats ens ha donat sempre:

Aigua (1)	300 a 600 cc.
Sulfit de sosa anhidre	6 gr.
Solució de bromur al 10 per 100	7 cc.
Clorhidrat de diamidofenol... ..	1/2 gr.

Un cop esbandida la imatge ha estat fixada en una solució d'hiposulfit al 15 per cent durant un quart d'hora, rentada per espai d'una hora en aigua corrent i assecada.

(1) És convenient de posar-hi 300 cc. d'aigua si el clixé a engrandir és fenix i 600 cc. si és dur.

Enllestida ja la prova al bromur, ha estat remullada un altre cop en aigua freda durant deu minuts i totseguit blanquejada, a la llum artificial atenuada, per espai de quatre minuts, en aquest bany:

Aigua	335 cc.
Sol. de sulfat de coure al 20 per 100	75 "
Sol. de bromur potàssic al 10 per 100	90 "
Acid cròmic	1 gr.

Després d'un lavatge de deu minuts amb aigua renovada cinc vegades, ha estat fixada per espai de deu minuts en una solució d'hiosulfít al 10 per cent, i, per fi, tornada a rentar durant un quart d'hora en aigua corrent. Totes les manipulacions del revelatge i del blanqueig han estat fetes a una temperatura de 16 a 18 graus.

Després de deixar-la assecar de nou, la prova ha estat immersida una altra vegada dins d'aigua freda on hi ha restat una mig-hora; seguidament, ha estat inflada per espai d'un minut a 32-33 graus (temperatura reconeguda com la millor) (2). Una volta inflada, s'ha procedit a entintar-la per mitjà d'una barreja de tinta màquina i de tinta talla-dolça, les proporcions de la qual han estat curiosament estudiades per tal que l'entintatge fos fàcil, bo i respectant la puritat dels blancs de la imatge.

Quaranta dues proves semblants foren tirades després del mateix clixé i sobre el mateix paper: per cadascuna d'elles, però, *una de les condicions del tractament* fou modificat, com anirem veient. Totes aquestes proves s'inflaren a la mateixa temperatura que ho fou la prova-tipus i entintades amb el mateix mesclament de tintes (que anomenarem normal) *en tant que això fou possible*. I, quan no ho fou, amb una barreja més dura o més fluïda, segons millor s'escaigué en cada cas.

Havent estat inflades les quaranta dues proves a la mateixa temperatura totes, del resultat de l'entintatge, que fou fet en el mateix dia, hom pot concloure:

Primer. Que si una prova determinada rebutja la tinta normal i en vol de més fluïda, és que el seu inflament és superior al de la prova-tipus.

Segon. Que si una prova determinada pren massa fàcilment

(2) Hom podria inflar a una temperatura un xic més alta, però aleshores la gelatina esdevindria viscosa i l'entintatge seria molt menys fàcil.

la tinta normal i necessita tinta més dura, és que l'inflament obtingut és inferior al de la prova-tipus.

Tercer. Per fi, que si una prova determinada accepta la tinta normal com la prova-tipus, és que ha rebut un inflament igual al d'aquesta i que, consegüentment, *el canvi fet en el tractament d'aquesta imatge no ha tingut cap influència sobre el resultat obtingut.*

L'escala dels inflaments produïts (en consonància amb els graus de fluïdesa de la tinta), podia, doncs, establir-se així:

Necessitat d'usar tinta dura: Menor inflament. Prova menys bona que la prova-tipus.

Necessitat d'usar tinta normal: Mateix inflament. Prova igual a la prova-tipus.

Necessitat d'usar tinta fluïda: Fort inflament. Prova superior a la prova-tipus.

Precisat ja el mètode de verificació, passem ara als resultats assolits:

I.—*Influència del paper d'engrandir.* — Perquè un paper d'engrandir sigui adaptable al procediment bromoli, té de reunir certes condicions:

a) La seva capa de gelatina ha d'ésser uniforme, sense bombolles, taques ni altres defectuositats;

b) La gelatina ha d'ésser propícia a inflar-se per l'aigua calenta, sense, però, tenir gens de tendència a desprendre's del seu suport.

c) La seva emulsió ha d'ésser rica d'argent, apta a donar, per engrandiment corrent, una imatge vigorosa i pura, sense tendir a velar-se.

d) El paper ha d'ésser preparat de fresc o, almenys, haver estat conservat en bones condicions.

e) El paper-suport ha d'ésser de bona qualitat, i que no tingui cap tendència a desunir-se.

D'entre els nombrosos papers existents en el comerç, s'han de rebutjar, en primer lloc, aquells que tenen la capa *endurida* (gairbé sempre per l'alum o l'alum cròmic). Sembla que el fabricant ha volgut augmentar amb això la resistència de l'emulsió a les altes temperatures dels banys durant l'estiu o en els països càlids. I a fe que ho ha aconseguit! Mes, malgrat la remarcable solidesa de llur emulsió, aquests papers no són pas indicats per al procediment bromoli, puix que una capa de gelatina *adobada o endurida* d'aquesta manera no s'infla gens, o quasi gens, i, per tant, llur entintatge és impossible o molt difícil.

En canvi, existeixen papers, especialment preparats per al bromoli, que són excel·lents per a aquest procediment pigmentari i, amb tot, no són pas més cars que els altres. Esmentarem com essent excel·lents: els papers "Bromoil" Gevaert, Illingworth, Wellington, Griffin, Kodak, etc.

Hi ha també papers que, tot i no estar especialment fabricats per a aquest ús determinat, donen resultats perfectes: per exemple els papers "Antique", de la Casa Kodak. Probablement n'hi han d'altres que poden ésser utilitzats; acostumen, però, a donar resultats *un xic menys bons*. Es per això que jutgem inútil d'enunciar-los ací: l'interès de tothom qui vol practicar el bromoli és de no exposar-se a trobar dificultats provenint de la menor aptitud que la superfície gelatinada pugui tenir per a transformar-se en una "planxa" (3), podent admetre les tintes grasses.

II.—*Influència del clixé*.—Com a resultat de les moltes experiències executades en bastants anys, hem trobat que és del clixé que serveix per a obtenir la imatge engrandida d'on prové, en la majoria dels casos, el menys o més accentuat inflament, com també tot allò que, per altres costats, pot contribuir a augmentar o a minvar els contrastos (o millor dit: la puresa) de la prova al bromur.

Més avall trobarem la influència del vel o entelament del clixé que és considerable i nefasta sobre el resultat. És fàcil de comprendre que un engrandiment obtingut d'un clixé gris, mancat de contrastos, ha de donar fatalment una imatge poc contrastada, amb els blancs agrissats; i són precisament aquestes les condicions més desfavorables per a proporcionar, després del blanqueig, un cert inflament de la gelatina i un entintatge possible. Amb tot, no s'han pas d'incloure en la categoria de clixés grisos, els negatius molt opacs (és a dir: d'exposició bona, però massa revelats), ja que amb ells es poden obtenir bones proves per al bromoli, car els blancs que donen en la imatge engrandida no són *tapats*. El mateix s'ha de dir dels clixés fluixos, però purs, que, mitjantçant alguns *trucs* o artificis en el moment del tiratge, proporcionen *ampliacions* amb imatges també pures.

Publiquem la següent taula que resumeix els resultats que es pot esperar d'obtenir de les diferents menes de clixés:

(3) Per tal d'evitar tota confusió, anomenarem: «planxa» la prova blanquejada, reservant el terme «prova» per a l'imatge al bromur abans de blanquejar-la.

D'UN CLIXÉ		ES POT OBTENIR, PER ENGRANDIMENT UNA PLANXA BROMOLI
Vigorós	ço és: bé d'exposició, ben revelat, però molt contrastat.	Fàcil d'entintar, però una imatge un xic dura.
Normal	» bé d'exposició, ben revelat i mitjanament contrastat.	Fàcil d'entintar. Una bona imatge.
Suau	» bé d'exposició, ben revelat, però poc contrastat.	Fàcil d'entintar. Una bona imatge.
Opac	» bé d'exposició i massa revelat.	Una mica menys fàcil d'entintar. Una bona imatge.
Fluix	» bé d'exposició i massa poc revelat.	Una mica menys fàcil d'entintar. Una bona imatge.
Curt	ço és: curt d'exposició i ben revelat.	Fàcil d'entintar, però una imatge incompleta (mancada de detalls).
Forçat	» curt d'exposició i massa revelat.	Diffícil d'entintar. Una imatge incompleta.
Mancat	» curt d'exposició i massa poc revelat.	Fàcil d'entintar. Una imatge molt incompleta.
Empastat	ço és: massa exposat i ben revelat.	Molt difícil d'entintar. Una imatge sense contrastos.
Velat	» massa exposat i massa revelat.	Impossible d'entintar
Gris	» massa exposat i massa poc revelat.	Diffícil d'entintar. Una imatge sense contrastos.

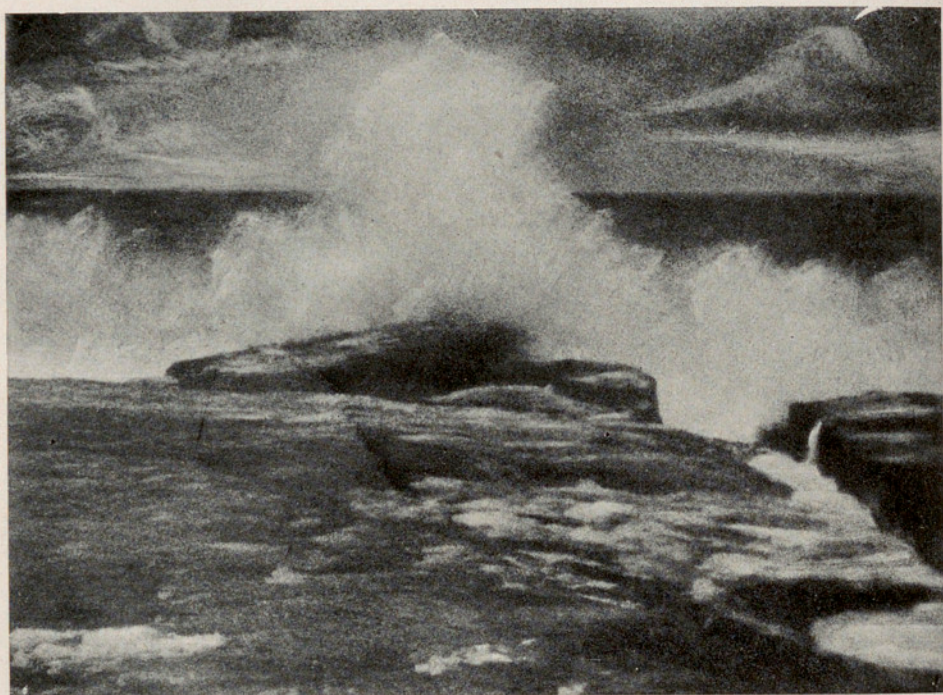
Lema: Clorobromurs

Autor: Soci Antoni Campaña

V Concurs Anyal de l'Agrupació

Medalla daurada. 2.ª Categoria Bromurs

AGRUPACIÓ FOTOGRAFICA
DE CATALUNYA

Marina (Bromoil)
Autor: Soci Pablo Cabestany

Lema: Torraudes

Autor: Soci Salvador Boguñá Más

V Concurs Anyal de l'Agrupació

Medalla d'argent. 1.ª Categoria Bromurs

Recó de Poble (Bromurs)
Autor: Soci Josep Escayola
Categoria d'honor

Veiem ara els resultats dels assaigs efectuats tal com ha estat dit més amunt.

A.—*Pertocant a la preparació de la prova al bromur.*

III.—*Quina influència té el vel de la prova sobre l'inflament de la planxa que en deriva?*

Prova núm. 3 a.—El vel prové d'un paper alterat.

El paper datava de cinc anys, i mostrava un lleuger entelament al revelatge. La prova era falta de puresa.

Impossible d'entintat la planxa amb tinta normal, difícil àdhuc amb tinta dura. La imatge entintada manca de contrastos.

Prova núm. 3 b.—El vel és degut a una llum massa forta durant l'exposició: Parets del laboratori entapissades de blanc; el portapaper molt gran amb relació al paper sensibilitzat i recobert de paper blanc.

Prova mancada de puresa. Entintat difícil amb tinta normal, possible amb tinta dura.

Prova núm. 3 c.—Il·luminació roja molt intensa durant el revelatge. Els mateixos resultats que per a la prova 3 b.

La influència del vel, qualsevol que sigui el seu origen, és, doncs, molt desfavorable.

IV.—*Quina influència té el temps de posa de la prova?*

Prova 4 a.—Sota-exposició (meitat de la normal).

Prova pura mancada de detalls. Revelatge prolongat.

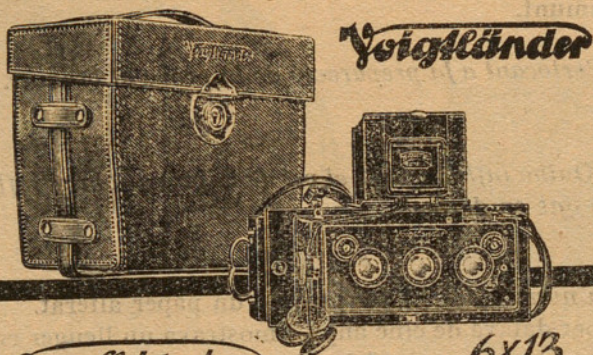
La planxa s'entinta amb tinta normal. Imatge poc detallada.

Prova 4 b.—Sobre-exposició (dues vegades la normal).

Prova detallada i grisenca.

La imatge s'empasta amb tinta normal, s'entinta, però, amb la tinta dura.

(Acabarà en el número vinent.)

Stereflektoskop

6x13

El Nuevo Modelo

Acaba de ponerse a la venta la máquina estereoscópica ideal que permite observar la imagen antes y durante la exposición. Está dotada de tres objetivos **Heliar 1 : 4.5** de idéntica luminosidad y distancia focal, montados en un obturador **Compur** estereoscópico.

Precio: 765 ptas.

De venta en las buenas casas del ramo

Voigtländer & Sohn
Optikergesellschaft

Braunschweig (Alemania)

Catálogos los envía gratis el representante:

C. Behmüller, Rambla Cataluña, 124
BARCELONA

Comissió cultural fotogràfica

President: Salvador Lluch; Vocals: Srs. Costa, Soler i Aguilar

Preparem una sortida d'ensenyament, la data de la qual anunciarem properament en el tauler d'avisos.

* * *

Pel mes d'abril es donaran en aquesta Agrupació cursos d'Engrandiment i de Fresson, a càrrec dels senyors De Baños, Dr. Plà i Porqueras.

* * *

Ens complau comunicar als nostres socis que els nostres benvolguts companys, senyors Josep Pérez Noguera i Rafael Maria Martínez, han assolit un remarcable èxit en el Saló Internacional de Viena, on han estat exposades obres llurs.

LA EXPOSICIO DE FOTOGRAFIES DEL SOCI JOAN PORQUERAS MAS

Poc, molt poc, és el que direm d'aquesta formidable col·lecció de fotografies que ens ha deleitat durant 15 dies, puig estem segurs que tots els socis han fet acte de presència per a fruit de les bel·leses de tan bonics treballs, a més del nombrós públic que també han pogut donar-se compte de lo molt que valen les obres que continuament surten de les mans del nostre benvolgut company.

De les seves 32 obres que ha exposat, totes donen la sensació d'una enorme tècnica, sorprenent efecte artístic i gust impecable. No sabem quines obres fer ressaltar, però la marina número 14 i la Plaça de Catalunya, agafada com ningú l'ha sapigut agafar, són les que amb dificultat sobressurten de les altres, perquè aquestes també són d'una primeríssima qualitat.

Esperem que vist l'èxit assolit per aquesta exposició, l'amic Porqueras Mas continuarà treballant amb el mateix entusiasme i que molt prompte ens tornarà a sorprendre'ns amb una altra col·lecció que ens faci anar vàries vegades a l'AGRUPACIÓ per a fruit les delícies de la seva ànima d'artista.

Heu's ací les properes exposicions de Fotografia de les quals hem rebut el corresponent avís:

V Saló Internacional de Fotografia Pictòrica. SEATTLE

(Washington U. S. A.), del 10 al 22 de juny. Tèrmini d'admissió: 4 de maig. (Entrada: 1 Dollar).

* * *

III Saló Internacional de Fotografia Artística. POZNAU (Polonia), del 26 de maig al 12 de juny. Tèrmini d'admissió: 15 de maig de 1929. (Entrada: 1 Dollar).

* * *

IX Competició Anyal d'American Photographic. BOSTON (Massachusetts U. S. A.), juny de 1929. Tèrmini d'admissió: 1 de juny de 1929. (Sense drets d'entrada). Premis en metàl·lic.

* * *

Saló Internacional de SALZBURG (Austria), del 15 de juliol al 15 de setembre. Tèrmini d'admissió: 1 de juny de 1929. (Entrada: 1 Dollar). Premis en metàl·lic.

* * *

Primer Concurs Fotogràfic Turístic de Catalunya, del 1 al 23 de juny de 1929. Tèrmini d'admissió: 5 de maig de 1929. (Entrada: 5 pessetes).

Exposició que desitgem resulti ben reeixida, ja que pot ésser ben interessant i lluida si, com esperem, hi concorren els nostres bons aficionats. També ens plauria que l'encertada i lloable iniciativa d'aquesta entitat fos imitada per totes aquelles a qui el nostre art els hi pot ésser un mitjà d'efectiva propaganda.

Per a tota mena de detalls, dirigir-se a Secretaria, de dos quarts de vuit a les nou del vespre, tots els dimarts i dissabtes feiners.

Comissió concursos i exposicions

President. Sr. Joan Xicart

BASES

para un concurso fotográfico humorístico

Podrán concurrir en este Concurso todos los socios de la Agrupación Fotográfica de Cataluña.

Cada concursante podrá presentar de tres a seis pruebas (si algún concursante presentara menos pruebas de las expresadas, podrá optar fuera de concurso).

Las dimensiones de cada prueba serán de 18 por 24 como mínimo, y de 30 por 40 como máximo, márgenes excluidos.

El tema de las obras es a libre elección del concursante.

No será admitido ninguna obra que no tenga algo de humorismo, como tampoco las que por su representación ofendan a la moral, religión y demás aspectos que el sentido común condena.

Todas las pruebas serán presentadas sobre cartulina del color que prefiera el concursante o con un margen del mismo papel, sin enmarcar.

Las pruebas podrán ser ejecutadas, mediante cualquiera de los procedimientos fotográficos, bromuro, clorobromuro, pigmentario o también con tinta xina o japonesa. También serán admitidas las pruebas que las nubes sean hechas con albayalde.

Las colecciones deberán presentarse con un lema que será repetido en un sobre cerrado, que contendrá el nombre y apellido del autor.

Al entregar las pruebas a Secretaría, se entregará a cada concursante un recibo, el cual se utilizará para recoger las mismas una vez clausurado el Concurso. Queda entendido que pasados treinta días de la clausura, los concursantes que no hayan recogido sus obras quedarán de propiedad de la Agrupación.

El Jurado tendrá todas las facultades para el fallo, el cual será inapelable.

Los premios serán concedidos a las mejores colecciones a juicio del Jurado, teniendo en cuenta, aparte del humorismo, las de mejor gusto artístico.

Los premios serán (también humorísticos):

- 1.º Una máquina de escribir.
- 2.º Una cámara fotográfica.
- 3.º Un estuche para procedimiento pigmentario.
- 4.º Un libro de arte.
- 5.º Medalla de vermeil.
- 6.º Medalla de plata.
- 7.º Medalla de cobre.

El plazo de admisión de las obras será improrrogable y finirá a las nueve de la noche del día 10 de mayo próximo.

El día 26 de mayo, a las seis de la tarde, se celebrará la apertura de la Exposición, haciéndose público el fallo del Jurado.

La clausura y reparto de premios tendrá efecto el día 10 de junio, a las diez de la noche.

Gevaert

Plaques diapositives
VITTACHROM
Donem imatges:
sèbia, taronja, roig, violat o blau
directament per revelat
∞ ∞ ∞
Industria Fotoquímica Nacional :: Barcelona

Aporti vosté el seu granet de sorra
proposant un nou soci a l'Agrupació
i no obliidi que l'èxit de nostra
actuació col·lectiva depèn del
augment constant de socis.

Comissió Biblioteca

President: Sr. Josep Demestres; Secretari: Sr. F. de Baños

Recordem als nostres socs que en aquesta Biblioteca tenim a la seva disposició una nodrida col·lecció d'obres i revistes dedicades al nostre art.

Comissió Laboratori

President: Sr. Salvador Forcada; Vocal: Sr. Ramón Sulé

Per la Junta Directiva han estat aprovats uns nous Reglaments de Laboratori, que estaran exposats en el tauler del vestibul de la nostra Agrupació.

Comissió Butlletí

President: Sr. Carles M.ª de Quintana
Vocals: Srs. J. Porqueras, G. Ramón i J. Mestres

Fem avinent a tots els senyors socs que desitgin publicar algun treball o fotografia en el nostre BUTLLETÍ, poden adreçar-se a la Comissió encarregada de confeccionar-lo, tots els dijous feiners, de dos quarts de vuit a nou del vespre.

A todos los señores socios que deseen publicar algún artículo o fotografía en nuestro BOLETÍN, les recordamos que pueden dirigirse, todos los jueves laborables, de siete y media a nueve de la tarde., a la Comisión encargada de su confección.

Una millora més

Una de les coses que ens burxaven amb més viva intensitat el nostre desig, la que amb més prouja sentíem des de fa temps, era la de poder publicar una "Biblioteca de l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya", que anés aplegant, en forma de petits manuals, tots els coneixements i manipulacions pertanyents a la fotografia, els quals de mica en mica anirien emplenant—a l'ensem—que una necessitat per tothom sentida—el buit que existeix en aquesta branca de la nostra literatura tècnica.

No hem pas d'exposar els molts entrebancs i dificultats d'ordre material que s'oposaven a què aquesta bella iniciativa pogués acomplir-se. Avui, però, podem dir que hem trobat un mitjà per a que aquest projecte deixi d'ésser-ho i es converteixi en una realitat que ens afalagui a tots.

I aquest mitjà serà el nostre propi BUTLLETÍ que, des del vinent número de maig començarà a publicar, en forma de Fulletí rel·ligable, diverses obres fotogràfiques. La primera serà, com li pertoca, un Exposit general de Fotografia, complet i pràctic per estar redactat en termes planers, defugint de les teoritzacions inútils per a concretar-se als principis fonamentals i indispensables i a les nocions únicament necessàries, l'autor del qual és el nostre benvolgut consoci En Joan Sàbat, prou conegut de tots nosaltres perquè tractem ací de subratllar la seva competència en la matèria i a qui aquesta Agrupació es complau, ja des d'ara, en palesar-li el seu agraïment per la seva valuosa i desinteressada cooperació.

Després d'aquest treball en seguiran d'altres sobre divulgacions i especialitzacions que no podrien encabir-se en un tractat d'aquesta mena dedicat, particularment, als principiants. Així, aniran apareixent, l'un darrerà l'altre, diferents estudis sobre procediments pigmentaris, òptica fotogràfica, autocromia, cinematografia, etc., etc., tots ells deguts a la ploma de persones especialitzades, qui ens han promès llur entusiasta col·laboració.

Un cop finit de publicar cada volum, es repartiran les coherres corresponents.

Ja veuen, docs, els nostres socis que, per la nostra part, no planyem cap esforç per tal de fer del nostre BUTLLETÍ una publicació cada cop més interessant i indispensable als nostres bons afeccionats. Ara només cal que, per la llur banda, ens ajudin en tot el que puguin amb llurs iniciatives, treballs i fotografies o tot allò que creguin adient a la nostra revista i així podrem dir que el BUTLLETÍ és l'obra de tots i no la d'uns quants socis de bona voluntat.

Comissió de Cinematografia

President: F. de Baños; Secretari: Sr. Josep Demestres i Piera

Con objeto de dejar terminado con este artículo el análisis que venimos efectuando de la labor que debe desarrollar esta Comisión, procuraremos ser lacónicos y estudiar globalmente el resto del programa que dimos a conocer anteriormente.

Visto ya el primer grupo, que comprende la Cultura Cinematográfica, el resto se reduce a detalles que completan aquél.

Es muy necesario poder llevar a la práctica, en primer lugar, la creación del laboratorio cinematográfico y la Sala de corte, empalme y pruebas, elementos éstos indispensables para que la parte técnica pueda llegar a ser brillante.

En estos laboratorios será donde, aparte las facilidades que encontrarán los aficionados para las diferentes manipulaciones que debe sufrir la película después de su impresión hasta hallarse a punto de ser proyectada, se darán las lecciones y conferencias prácticas que permitirán penetrar en el secreto de innúmeras combinaciones.

Es también muy necesario la creación de la Biblioteca Cinematográfica, por la luz que los libros pueden aportar a cuantos quieran consultarlos y que serán siempre una guía y complemento para los que hayan seguido los cursos que se den en nuestra Entidad.

Obtenidos estos tres elementos, indispensables para poder llegar al éxito que deseamos, se entrará de lleno en el estudio de los concursos de argumentos que procuraremos sean en metálico para mayor atractivo.

Se organizarán anualmente, y durante el plazo que tienen lugar los Concursos anuales de la Agrupación concursos cinematográficos durante los cuales se proyectarán las películas presentadas por los que en él tomen parte.

Es muy interesante y atractiva la labor que debe desarrollarse y confiamos en que los interesados nos ayudarán para alcanzar, para el buen nombre de la Agrupación, el éxito que se merece.

Aparte de los actos que se organizarán a base de proyecciones a cargo de aficionados, se llevarán a efecto otros en los que se proyectarán películas profesionales, que por su valor técnico y artístico puedan ser de utilidad para nuestros consocios.

Noticiario de la Comisión de Cinematografía

Continúa esta Comisión recibiendo adhesiones y son ya en un número bastante crecido los que se han inscrito y toman parte activa en la labor de organización de los trabajos para llegar al fin que nos proponemos.

El día 21 febrero dió en nuestro local el conocido cinematografista don Federico Dean, una conferencia sobre "Cultura cinematográfica".

El señor Dean hizo un llamamiento a la juventud, la única, según él, que puede aportar a la cinemaografía nuevas orientaciones y encauzarla por nuevos derroteros. Como ejemplo de su afirmación cito el caso de la mejor película editada este año en los SS. UU. Fué realizada por un grupo de aficionados, y batienlos E. E. UU. Fué realizada por un grupo de aficionados, y batiendo, al mismo tiempo, el record de la economía ya que los gastos no pasaron de 80 dollars.

Advertimos a nuestros consocios, que todos los jueves a las diez de la noche tienen lugar en el local de nuestra Entidad sesiones de proyecciones.

El 28 de febrero pasado, nuestro consocio Rafael M.ª Martínez dió su anunciada sesión de proyecciones que resultó brillante, por la exquisita calidad de clixés que presentó.

También dió su anunciada sesión de proyecciones nuestro consocio José Vilaseca que proyectó una interesante colección de vistas de Narbona de un perfecto acabado y bella presentación.

C. A.—*Primera*.—Per dirho amb propietat o escriure-ho exactament, s'ha de dir o escriure d'una d'aquestes dues maneres: Bromur potàssic, o Bromur de potassi; ambdues formes són correctes. No en faci cas d'haver sentit de boca de persones de l'ofici, ni d'haver llegit i tot en tractats de fotografia: Bromur de "potassa". També ens hi hem trobat nosaltres. Anomenant les coses per llur nom, sense eufemismes, pot afirmar que és un disbarat *químic* dir: "Bromur de potassa", perquè, senzillament, no existeix. Aquesta error i, dissortadament, d'altres, no fan sinó que palesar, si altra cosa no, la cura i escrupolositat que despenen alguns *mes-tres* en escriure les seves obres. O nosaltres no entenem un borrall de química, o Bromur vol dir combinació de Brom amb un altre cos *simple*. Essent així, ¿com pot existir el Bromur de potassa, per altre nom hidrat de potassi—ço és: compost d'hidrogen, oxigen i òxid de potassi—si és un cos compost? En canvi, el potassi—que és extret de la potassa—sí que pot combinar-se amb el Brom, per a formar un Bromur, tota vegada que li ho permet la seva condició de cos simple metàl·lic. Tot això i altres coses més, que bon servei els hi faria, trobarien aquests *tècnics* si es donessin la pena de fullejar un tractat de química, o tan sols, un bon diccionari, que també els assabentaria que "potàssic" significa "pertanyent o relatiu al potassi", no a la potassa. Quedem, doncs, amb què el seu veritable nom és: Bromur de potassi o Bromur potàssic. I si encara li restés algun dubte, ja ho sap: disposi.